

SOSYAL ALAN PROGRAMLARI
PROGRAMLARA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

TARİH	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Tarih” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Yerel tarih hakkında bilgi sahibi olma;• Türkiye tarihi hakkında bilgi sahibi olma;• Avrupa ve Dünya kronolojisi hakkında bilgi sahibi olma;• Toplumların, kültürlerin ve kurumların zamana bağlı değişme süreçlerinin farkında olma;• Değişik zaman dilimleri ve metinlerdeki farklı tarihsel yaklaşımların farkında olma;• Belirli tarihsel gelişmeleri ve bunları geniş anlamda tanımlama ve açıklayabilme;• Temel tarihsel bilgiyi anlama yeteneğine sahip olma;• Tarihi olayların sebep ve sonuçlarını belirleme ve analiz edebilme;• Tarihi olaylar hakkında güvenilebilir raporlar planlama ve üretebilme;• Diğer sosyal/insani bilimler (edebiyat, sanat tarihi, arkeoloji, hukuk, sosyoloji, felsefe, vb.) alanlarından faydalanabilme;
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Türk Dili ve Edebiyatı” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Türk Dili ve Edebiyatının tarihî gelişimi ve güncel konumu hakkında bilgi sahibi olma; eski/yeni Türk Dili/Edebiyatı, Türk Halk Edebiyatı ve Çağdaş Türk Edebiyatı hakkında bilgi sahibi olma;• Türk Dili ve Edebiyatının ürünlerini bilimsel ölçütler çerçevesinde anlama ve inceleme;• Türkçeyi güzel ve doğru bir şekilde kullanabilme; dil ve edebiyat bilgilerini kullanabilme becerisine sahip olma;• Dil ve edebiyat problemlerinin çözümüne yönelik olarak disiplinler arası yaklaşıma sahip olma;• Çağın getirdiği güncel dil ve edebiyat alanlarındaki problemlerin farkında olma;• Temel dil ve edebiyat bilgilerini kavrama becerisini kazanmış ve alan bilgilerini eğitim öğretim amacına yönelik olarak kullanabilecek durumda olma;

	<ul style="list-style-type: none"> • Diğer sosyal/insani bilimler (edebiyat, sanat tarihi, arkeoloji, hukuk, sosyoloji, felsefe) alanlarından faydalanabilme becerisine sahip olma;
SOSYOLOJİ	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Sosyoloji” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genel, Kurumlar, Aile, Ekonomi, Siyaset, Eğitim, Sağlık, Din, Hukuk, Uygulamalı Sosyoloji gibi sosyolojinin temel alanları hakkında bilgi sahibi olma; • Sosyolojinin ve sosyolojik çözümlemenin tarihsel gelişimi, insan toplumsal hayatının anlaşılması ve açıklanmasında sosyolojik çözümlemeyi ilgilendiren temel ontolojik, epistemolojik, metodolojik ve kuramsal sorunlar, istihdam edilen başlıca bakış açıları, temel kavramlar, kuramlar, metodolojik yaklaşımlar, araştırma ve veri analiz yöntemleri hakkında bilgi sahibi olma; • Diğer alanlardaki meslektaşları ve ilgili kişilerle birlikte çalışarak toplumsal ilişkiler, süreçler ve yapıların işleyiş biçimlerini, toplumsal politikaların etki ve sonuçlarını değerlendirebilme; • Yeni politika önerileri geliştirebilmek için temel veya uygulamalı yüksek vasıflı araştırma projeleri tasarlayabilme, uygulayabilme ve elde edilen verileri uygun yöntem ve teknikleri kullanarak analiz edebilme; • Diğer sosyal bilimler (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe vb.) alanlarından faydalanabilme;
SANAT TARİHİ	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Sanat Tarihi” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Batı ve Çağdaş Sanatlar ile Türk İslam Sanatları hakkında bilgi sahibi olma; • Verilen ders programları içeriğinde farklı coğrafya ve tarihi kesitlerde üretilmiş yapıtları kültürel ve toplumsal bağlamı içinde kuramsal yöntemlerle değerlendirebilme becerisine sahip olma; • Sanat, kültür ve yaşamın bütünlüğünü güncellenmiş bilgilerle öğrenmeye ve kültür varlıklarını koruma, sahip çıkma ve tanıtma bilincini kazandırmaya sahip olma; • Hayat boyu öğrenmenin gerekliliğinden yola çıkarak almış olduğu eğitim paralelinde bilgilerin güncelliğini sağlayacak yöntemleri kullanabilme;

	<ul style="list-style-type: none"> • Kendi çalışma alanı dışındaki yardımcı disiplinlerden (edebiyat, tarih, arkeoloji, antropoloji, felsefe, sosyoloji gibi) yararlanma becerisine sahip olma; • Bibliyografya ve arşiv kaynakları gibi bilgiye ulaşma yollarını etkin olarak kullanabilme;
<p style="text-align: center;">PSİKOLOJİ</p>	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Psikoloji” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psikolojinin temel kavram ve terimlerini tanımlayabilme; ilgili kuram bilgisine ve farklı yaklaşım ve bakış açılarına sahip olma; • Psikolojinin, bilimsel bir disiplin olarak konumlanışını, davranışsal ve zihinsel süreçleri tarihsel bir perspektifle nasıl ele aldığını ve hangi yöntemlerle incelediğini bilme; • Genel psikoloji tarihini bilme; psikoloji ile ilgili diğer alanları tanıma; • Psikolojinin konuları ve diğer bilimsel alanlarla olan bağlantılarını kurabilme; • Temel kuramsal yaklaşım ve bakış açılarının (davranışsal, biyolojik, bilişsel, evrimsel, hümanistik, psikodinamik ve sosyokültürel) belirgin vurgularını bilme; • Uzmanlık eğitimi sürecine temel oluşturacak, ilgi alanına yönelik uygulama alanlarıyla tanışma; • Psikolojik değerlendirmenin temel ilkelerini bilme; • Alanda sık kullanılan ölçüm araçlarına ilişkin temel düzey bilgilere ve psikolojinin farklı alt dallarındaki uygulamaların yürütülmesi açısından temel düzey görüşme becerilerine sahip olma; • Psikoloji araştırmalarında araştırma desenini oluşturma, veri toplama, yorumlanma, rapora dönüştürme ve tartışma beceri ve deneyimine sahip olma; • Bilimsel düşünce anlayışına, öğrenme, eleştirel düşünme ve muhakeme becerilerine sahip olma; • Psikolojinin etik ilke ve değerlerini, etik uygulamaları ve bilimsel sorgu biçimlerini bilme.
<p style="text-align: center;">MÜTERCİM TERCÜMANLIK</p>	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Mütercim-Tercümanlık” ve “Çeviribilim” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Mütercim-Tercümanlığın geçirdiği tarihi gelişim süreci hakkında yeterli bilgi sahibi olma;• Bütün üslup düzeyleri dâhil olmak üzere, anadili ve kültürüne hâkim olma;• En az iki yabancı dili çok iyi bilme;• Üçüncü bir yabancı dili anadile doğru çeviri yapabilecek düzeyde bilme;• Kaynak dildeki bir metni anlayarak erek dile hatasız aktarabilme;• Çeviride kalite ve tutarlılığı artırmak amacıyla, terminoloji çalışması hakkında gerekli kuramsal bilgiye ve yöntemlere sahip olma;• İletişimde kültürel farklılıkları bilme;• Bildiği yabancı dillerin kültürlerini iyi tanıma ve izleme;• Bilgiye kısa zamanda erişebilecek araştırma ve bilgi edinme vasıtalarını bilme;• Çeviri sürecinde kullanılan sözlük, ansiklopedi, bilgisayar ve iletişim teknolojilerini kullanabilme;• Sözlü ya da yazılı çevirmenlik mesleğinin değişik alanlarda uygulanış şekilleri hakkında bilgiye sahip olma;• Çevirmenlik mesleğinin ve yasal çerçevesi hakkında bilgi sahibi olma;
İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI	<p>Bu program ölçütleri başlığında “İngiliz Dili ve Edebiyatı” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none">• İngiliz Dili ve Edebiyatının geçirdiği tarihi gelişim süreci hakkında bilgi sahibi olma;• İngiliz Dili ve Edebiyatı alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarda desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma;• Amerikan Kültürü, Edebiyatı ve Tarihi hakkında bilgi sahibi olma;• Avrupa kültür ve medeniyet tarihinde önemli sanat anlayışları, Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağı hakkında bilgi sahibi olma;• Diğer Avrupa dillerinden biri hakkında yeterli bilgiye sahip olma;• Edebi metinlerin çözümlenmesi ve edebi metinlere eleştirel yaklaşım, dil eğitimi ve öğretimi gibi alanlarda yeterli bilgiye sahip olma;

	<ul style="list-style-type: none"> • İngilizcenin ses bilimi, morfolojik, semantik, etimolojik özelliklerini hakkında yeterli olma; • İngilizce kelimelerin doğru telaffuzu ve karşılıklı metin tercümelerinin gerektirdiği bilgi birikimine sahip olma; • Diğer sosyal bilimler (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe vb.) alanlarından faydalanabilme;
<p style="text-align: center;">FRANSIZ DİLİ VE EDEBİYATI</p>	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Fransız Dili ve Edebiyatı” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fransız Dili ve Edebiyatının geçirdiği tarihi gelişim süreci hakkında yeterli olma; • Fransız Dili ve Edebiyatı alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarda desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma; • Avrupa kültür ve medeniyet tarihinde önemli sanat anlayışları, Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağı hakkında bilgi sahibi olma; • Diğer Avrupa dillerinden biri hakkında yeterli bilgiye sahip olma; • Edebi metinlerin çözümlenmesi ve edebi metinlere eleştirel yaklaşım, dil eğitimi ve öğretimi gibi alanlarda yeterli bilgiye sahip olma; • Fransızcanın ses bilimi, morfolojik, semantik, etimolojik özelliklerini hakkında yeterli olma; • Fransızca kelimelerin doğru telaffuzu ve karşılıklı metin tercümelerinin gerektirdiği bilgi birikimine sahip olma; • Diğer sosyal bilimler (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe vb.) alanlarından faydalanabilme;
<p style="text-align: center;">FELSEFE</p>	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Felsefe” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskiçağ’dan günümüze felsefe tarihine ilişkin bilgi sahibi olma; • Filozofların temel metinlerini okuma ve temel kavramlarını belirleme; • Felsefe tarihindeki temel problemleri öğrenme; • Her bir dönemin felsefe tarihindeki özel yerini ayırt etme; • Felsefenin belli başlı alanlarını, bu alanlarındaki temel problemleri, bu problemlere önerilen belli başlı çözümleri

	<p>öğrenme;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Felsefeyi öteki bilgi alanlarından ayırabilme becerisi edinme; • Bilginin olanağı, kaynağı, sınırları, kesinliği ile ilgili sorunları hem felsefe hem de diğer bilgisel etkinlikler bakımından tartışabilme; • Doğa bilimleri ile sosyal bilimleri birbirinden ayıran nesne ve yöntem farklılıklarını kavrama; • Doğruluk ve yöntem sorunları üzerine düşünebilme; var olanlara ontolojik açıdan bakabilme; • Yabancı dilde bir felsefe metnini anlayabilme ve çevirebilme; akademik konuşma ve yazma; • Tutarlı, eleştirel, yöntemli, kavramsal düşünebilme ve ayrımlar yapabilme; • Diğer sosyal bilim (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji vb.) alanlarından faydalanabilme;
<p style="text-align: center;">BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ</p>	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Bilgi ve Belge Yönetimi” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bilgi ve belge yönetimi, bilişim, kütüphanecilik, arşivcilik, dokümantasyon, bilgi teknolojileri gibi alanlarda ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgilere ve becerilere sahip olma; • Yazılı, basılı ve elektronik ortamlarda yayımlanan bilgi birikiminden bireysel, örgütsel ve toplumsal bağlamda en üst düzeyde yararın sağlanması için uygun bilgi sistemlerini tasarlayabilme; • Kullanıcıların bilgi gereksinimlerini karşılamak için bilgi teknolojilerinden de yararlanarak bilgi kaynaklarını keşfedebilme, tanımlama, düzenleyebilme, sınıflayabilme, hizmete sunabilme ve bu tür hizmetler veren kütüphane, arşiv, bilgi merkezi ve müzeleri yönetebilme; • İlgili alanlardaki sorunları saptayabilme, bu sorunları çözmek için veri toplayabilme, analiz edebilme; yorumlayabilme ve çözüm önerileri sunabilme; • Bilgi arama, bulma, değerlendirme, düzenleme, kullanma, yönetme ve bilgi/bilgisayar/medya okuryazarlığı bilgi ve becerilerine sahip olma; • Eleştirel düşünme, analiz ve sentez yapma becerilerine sahip olma;
<p style="text-align: center;">ARKEOLOJİ</p>	<p>Bu program ölçütleri başlığında Arkeoloji nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı</p>

	<p>kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Paleolitik'ten başlayarak Anadolu başta olmak üzere Mezopotamya, İran, Kafkasya, Balkanlar, Ege Dünyası ve Doğu Akdeniz çevre kültürlerinin tarih ve kültürleri hakkında bilgi sahibi olma;• Arkeolojik terminolojiyi kullanabilme;• Arkeolojik sorunların farkında olma;• Anadolu ve çevre kültür bölgelerinde sözlü ve yazılı olarak kullanılmış dilleri tanıma;• Bireysel ya da kolektif çalışma yeteneğinin yanı sıra araştırmayı disiplinler arası bilgiyle destekleyebilme;• Sistemli bir araştırma yürütebilme; arkeolojik buluntuları, tasvirleri ya da belgeleri vs. değerlendirebilme, sınıflandırabilme, karşılaştırabilme ve uygun şekilde kataloglarda sunabilme;• Kazı, yüzey araştırması gibi belirli bir alan çalışmasında buluntuları sistemli olarak toplayabilme ve belgeleyebilme;• Arkeolojik buluntu ya da kalıntıların restorasyonu ve/veya korunmasına ilişkin bilgi sahibi olma;• Diğer sosyal bilim (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji vb.) alanlarından faydalanabilme;• Arkeolojik buluntuların depolanması, korunması, sergilenmesi ve tanıtılmasına ilişkin çağdaş müzecilik yöntemleri hakkında bilgi sahibi olma;
ANTROPOLOJİ	<p>Bu program ölçütleri, başlığında “Antropoloji” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Antropolojinin uygulama alanları hakkında bilgi sahibi olma;• Biyolojik ve sosyokültürel antropoloji hakkında bilgi sahibi olma;• Geçmişte ve günümüzde toplumlar arasındaki kültürel ve biyolojik çeşitlilikleri anlama ve yorumlayabilme;• Gerek teorik gerekse saha pratiği açısından tam bir kaynaştırıcı ve açıklayıcı donanıma sahip olma;• Antropoloji kuramlarını bilme ve araştırma geleneği kapsamında teorik çerçeve/zemin hazırlama düşünce ve yeteneğine sahip olma;• Kalitatif araştırma yöntemleri ve analizler hakkında bilgi sahibi olma; insan ve kültür ilişkisine etnosentrik bakmama, tüm kültürlerle ve içerdiği insan ilişkilerine üstün bir bakış açısı ile yaklaşımdan saygı, merak ve anlayışla yaklaşma;

	<ul style="list-style-type: none">• Sosyal proje geliştirme, proje teklifi hazırlama ve sunma bilgisine sahip olma;• Antropolojinin disiplinler arası nitelikte bir bilim dalı olduğunun kabulünde, çok disiplinli çalışma gruplarına katılabilme;• Diğer sosyal bilimler (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe vb.) alanlarından faydalanabilme;• Bibliyografya ve arşiv kaynakları gibi bilgiye ulaşım araçlarını kullanabilme ve uygun şekilde kataloglama becerisi;
AMERİKAN KÜLTÜR VE EDEBİYATI	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Amerikan Kültür ve Edebiyatı” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Kuruluşundan günümüze Amerika Birleşik Devletleri’nin tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olma;• Amerikan Kültürü ve Edebiyatı alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarda desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma; bu bilgileri kullanabilme; bunlar aracılığıyla verileri yorumlayabilme, değerlendirebilme, analiz edebilme;• İngiliz Kültürü Edebiyatı ve Tarihi hakkında bilgi sahibi olma;• Amerikan edebiyat ve kültür tarihinin dönem ve akımlarını, tarihsel, felsefi, dinsel, toplumsal, sanatsal ve politik geleneklerin oluşumu ve günümüze değin gelişimini kavrama;• Edebiyat türlerinin belirgin özelliklerini tanıyabilme ve ilgili edebiyat gelenekleriyle ilişkilendirme;• Edebiyat ve kültür ürünlerine eleştiri kuramları ışığı altında bakabilme ve bu metinleri uygun terminolojiyi kullanarak inceleyebilme;• Sözlü iletişim becerilerini sunum ve grup çalışmalarında ortaya koyabilme;• İleri düzeyde çeviri yapabilme;• Diğer sosyal bilimler (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe vb.) alanlarından faydalanabilme;
ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI	<p>Bu program ölçütleri başlığında “Alman Dili ve Edebiyatı” nitelemesi bulunan programlar için geçerlidir. Mezunların, programın öngördüğü amaçlar doğrultusunda aşağıdaki alanlarda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandığı kanıtlanmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Alman Tarihi ve Alman Dili ve Edebiyatının geçirdiği gelişim süreci hakkında bilgili olma;• Alman Dili ve Edebiyatı alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarda

	<p>desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma; bu bilgileri kullanabilme; bunlar aracılığıyla verileri yorumlayabilme, değerlendirebilme, analiz edebilme;</p> <ul style="list-style-type: none">• Avrupa kültür ve medeniyet tarihinde önemli sanat anlayışları, Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağı hakkında bilgi sahibi olma;• Diğer Avrupa dillerinden biri hakkında yeterli bilgiye sahip olma;• Edebi metinlerin çözümlenmesi ve edebi metinlere eleştirel yaklaşım, dil eğitimi ve öğretimi gibi alanlarda yeterli bilgiye sahip olma;• Almancanın ses bilimi, morfolojik, semantik, etimolojik özelliklerini hakkında yeterli olma;• Almanca kelimelerin doğru telaffuzu ve karşılıklı metin tercümelerinin gerektirdiği bilgi birikimine sahip olma;• Diğer sosyal bilimler (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe vb.) alanlarından faydalanabilme;• Alman Dili ve Edebiyatı araştırmalarında bilgi toplama, sınıflandırma, analiz ve güvenilir yazılar oluşturma süreçleri hakkında yeterli olma;
--	--